

IPA Civil Society Facility and Media Programme 2018-2019 2020/420-896

Стратегија за развој на женско претприемништво во ПОЛОШКИОТ плански регион со акциски план (2023 – 2027)

National Platform for Women Entrepreneurship

Национална платформа за женско претприемништво

This project is co funded
by the European Union

This project is implemented by:

СОДЖИНА:

- Листа на акроним
- Резиме на “ Стратегијата за Женско Пре приемништво во Полошкиот регион со Акциски план (2023-2027)
- Вовед
- Методологија
- Правда, стратешка и институционална гледа
- Поврзањето на “ Стратегијата за Женско Пре приемништво во Полошкиот регион со Акциски план (2023-2027) “ со стратегии и други релеванти документи во Република Северна Македонија и Европската Унија

1. ПОЛОШКИ РЕГИОН

2. БИЗИЈА, ЦЕЛИ И СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ НА СТРАТЕГИЈАТА

3. ЛИСТА НА ПОТЕНЦИЈАЛНИ ИЗВОРИ НА ПОДДРШКА НА ПРЕТПРИЕМАЧКИ БИЗНИСИ ОД ОБЛАСТА НА СОЦИЈАЛНОТО ПРЕТПРИЕМНИШТВО

4. АКЦИСКИ ПЛАН

Листа на Акроними

РСМ- Република Северна Македонија

АВРСМ – Агенција за вработување на Република Северна Македонија

АППРСМ- Агенција за поддршка на претприемништвото на Република Северна Македонија

ВСО – Бизнис Секторот

ЕБОР - Европската банка за обнова и развој

ЕУ- Европска Унија

ИПА - Инструмент за претпристапна помош

ЛЕР - Локален економски развој

МБПР- Македонска банка за поддршка на развојот

МСП - Мали и средни претпријатија

SDC - Швајцарска агенција за развој и соработка

УНДП - Програма за развој на Обединетите нации

УСАИД - Агенција за меѓународен развој на САД во Република Северна Македонија

ФИТР - Фонд за иновации и технолошки развој

Вовед

Претприемништвото е значајна сила за економскиот и социјалниот развој на заедницата, а жените се суштински дел од овој моќен израз на создавање вредност. Во последниот период се забележува зголемен интерес и свесна интервенција за помагање и поттикнување на женското претприемништво. Оваа промоција на женското претприемништво е важна од повеќе причини, а локалните институции имаат клучна улога во развојот на ефективни стратегии за претприемништво. Под овој преглед ќе ја анализираме важноста на стратегиите за женско претприемништво од страна на локалните институции и ќе се осврне на други прашања поврзани со претприемништвото.

Една од главните причини зошто локалните институции треба да имаат дефинирани стратегии за женско претприемништво е подобрување на родовата еднаквост во областа на бизнисот и во поширокото општество. Историски гледано, жените се соочуваат со големи предизвици во влегувањето во светот на бизнисот и во водењето на нивните бизниси. Во овој контекст, стратегиите и програмите за поддршка на женското претприемништво кои доаѓаат од локалните институции може да бидат моќна алатка за намалување на родовиот јаз и поттикнување на поголема застапеност на жените во бизнис секторот.

Покрај тоа, развојот на женското претприемништво е тесно поврзан со економскиот раст на една заедница. Жените како претприемачи можат да придонесат за отворање нови работни места, за диверзификација на економијата и за раст на домашното производство. Тие помагаат да се подобри животниот стандард и да се намали невработеноста, создавајќи видливо влијание на локално ниво.

Дополнително, локалните институции се блиски до заедницата и имаат важна улога во помагањето да се подигне женското претприемништво. Тие можат да обезбедат финансиски ресурси, обука, менторство и информации потребни за да им помогнат на жените да ги развијат и растат своите бизниси

- Методологија на изработка

Методологијата за развој на Стратегијата за женско претприемништво опфаќа низа фази и акции кои се внимателно дизајнирани за да се постигнат целите и задачите на стратегијата на систематски и ефикасен начин, со што се предвидува динамиката и реализацијата на стратешките приоритети на основа на повеќе методи на истражување и тој функционален метод и метод на споредба. Во оваа развојна стратегија се користи за анализа на состојбата на женското претприемништво и нивоата на неговиот развој. Ова истражување има за цел да ги истакне факторите кои влијаат на развојот на женското претприемништво и да обезбеди вредни информации за креирање на соодветни политики и програми за подобрување на оваа состојба.

Компаративниот метод на истражување е важен за да се процени како жените претприемачи се споредуваат со мажите претприемачи или со другите претприемачи на пазарот. Преку овој метод се испитуваат разликите во карактеристиките и перформансите на претприемачите од двата пола за да се идентификуваат можностите и предизвиците со кои жените може да се сретнат на патот кон нивниот развој како претприемачи. На овој начин може подобро да се разберат проблемите на родовата еднаквост и проблемите кои можат да ги попречат жените во нивните достигнувања во светот на претприемништвото.

Методот на функционално истражување се користи за да се анализира како функционира процесот на женско претприемништво во пракса. Овој метод обезбедува длабински поглед на конкретните аспекти на развојот на женското претприемништво, вклучувајќи ги предизвиците на финансиите, менаџментот, маркетингот и вмрежувањето. Преку овој метод може да се идентификуваат начини како да се зголеми ефикасноста на жените во претприемништвото и да се помогне во надминување на пречките на кои таа може да наиде на патот до успехот. На крајот на ова истражување, целта е да се даде јасен преглед на состојбата на женското претприемништво и нивоата на негово развој. Оваа информација е важна за креирање на политики и програми кои ќе помогнат да се подобри состојбата на жените во светот на претприемништвото. Користејќи ги овие истражувачки методи, можеме да развиеме одржливи и соодветни стратегии за подобрување и промовирање на женското претприемништво во нашето општество.

Правна, стратешка и институционална гледа

Во Република Северна Македонија, правната и институционалната перспектива за еднаков статус на мажите и жените е критично прашање кое има за цел да обезбеди фер и еднакво општество за сите

граѓани. Законот за еднаквост, усвоен во 2006 година, е основен инструмент кој ги дефинира принципите на родовата еднаквост и забранува каква било форма на дискриминација врз основа на пол. Така, овој закон ги гарантира правата на двата пола во различни области од општествениот и економскиот живот.

Институциите во земјата и другите тела одговорни за спроведување на политиките за родова еднаквост имаат важна улога во промовирањето на еднаквоста и борбата против дискриминацијата. Меѓутоа, за да се постигне вистински еднаков статус на мажите и жените, важно е да продолжиме да работиме на свеста на општеството и да се грижиме за ефективно спроведување на законите и политиките во пракса. Родовата свест и образованието се од особено значење во овој процес, помагајќи да се промени менталитетот и да се негува еднакво општество во сите сфери на животот. Во ова патување кон еднаков статус на мажите и жените, важно е да се нагласи дека предизвиците продолжуваат да постојат и мора да работиме на подобрување на родовата состојба на сите нивоа на општеството.

На институционално ниво, важно е да се развијат политики и програми кои ги вклучуваат двата пола и кои се однесуваат на конкретните предизвици со кои се соочуваме. Дополнително, неопходно е континуирано следење на спроведувањето на законите и политиките за мерење на напредокот и преземање на потребните корекции.

Поврзањето на ‘ Стратегијата за Женско Претприемништво во Полошкиот регион со Акциски план (2023-2027) ‘ со стратегии и други релеванти документи во Република Северна Македонија и Европската Унија

„Стратегијата за женско претприемништво во Полошкиот регион со Акциски план (2023-2027)“ е суштински документ во напорите за подобрување на состојбата на женското претприемништво во Република Северна Македонија, со посебен акцент на регионот на Полог. Овој документ е во согласност со многу стратешки документи и други релевантни планови, кои имаат за цел да влијаат на одржливиот економски и социјален развој во земјата. Еден од основните документи што е во корелација со оваа стратегија е „Националната стратегија за одржлив развој на Република Северна Македонија“. Овој документ ја нагласува потребата од рационализација на приватниот сектор и свесност за одржлив развој во земјата. Стратегијата за женско претприемништво во Полошкиот регион се обидува да придонесе за реализација на овие стратешки цели.

Исто така, „Националната стратегија за намалување на сиромаштијата и социјална вклученост 2010-2020“ е уште еден важен документ што е во корелација со оваа стратегија. Оваа стратегија има главна цел да ја намали сиромаштијата и социјалната вклученост на сите граѓани, вклучително и жените од Полошкиот регион. Стратегијата за женско претприемништво има за цел да придонесе за реализација на овие цели преку подобрување на животните, работните и социјалните услови. Исто така, постои стабилна поврзаност со „Стратегијата за иновации на Република Северна Македонија“. Оваа стратегија вклучува зајакнување на претприемништвото и промовирање на иновациите во земјата. Поради фактот што иновациите се важен дел од претприемништвото, стратегијата за женско претприемништво има за цел да ги поддржи иновативните бизниси основани и управувани од жени во Полошкиот регион, придонесувајќи за реализација на стратешките цели на оваа национална стратегија.

Друг документ поврзан со оваа стратегија е „Стратегијата и акциониот план за образование и стручна обука на Република Северна Македонија“. Овој документ има за цел да ги зајакне вештините и квалитетот на професионалците и да обезбеди пофлексибилни можности за младите, возрасните и жените да ги развијат своите вештини. Ова помага да се создаде поволна средина за претприемништво и може да им помогне на жените да играат важна улога во претприемништвото и иновациите. Покрај националните документи, тука го вклучуваме и влијанието на Европската унија во напорите за промовирање на претприемништвото. Осло Агендата за претприемничко образование во Европа е важна иницијатива која има за цел да го забрза претприемачкиот начин на размислување во општеството. Во овој контекст, важно е да се напомене дека стратешкиот документ за женско претприемништво во Полошкиот регион се обидува да ги исполни целите и задачите на оваа европска агенда. Генерално, овој текст ги спомнува врските и корелациите на стратегијата за женско претприемништво во Полошкиот регион со други национални и меѓународни документи и стратегии, кои имаат за цел да ја подобрат состојбата на претприемништвото и социјалната вклученост, подобрување на условите за живеење и работа, поддршка на иновациите и едукација на претприемачите и влијание врз зголемувањето на вработливоста, особено кај жените. Ова е важна интервенција во одржливиот економски и социјален развој на Полошкиот регион и на целата Република Северна Македонија.

1. ПОЛОШКИ РЕГИОН

Полошкиот регион е еден од осум региони на РСМ, лоциран во северозападниот дел на земјата и се граничи со Косово и Албанија, додека во внатрешноста се граничи со Југозападниот регион и Скопскиот регион. Во овој регион имаме девет (9) различни општини, меѓу кои Гостивар, Тетово, Врапчиште, Боговиње, Брвеница, Теарце, Желино, Јегуновце и општина Маврово и Ростуше, со население од 204.673 жители. Регионот покажува етничка разновидност, со заедници на Албанци, Македонци, Турци и Роми, а има вкупна површина од 2.416 квадратни километри.

Регионот Полог претставува една од главните артерии на економијата на Република Молдавија, овој регион познат по својата историја, култура и економски потенцијал што некогаш го имал и продолжува да го има. Генерално, Полошкиот регион е област со голем потенцијал за економски развој и туризам, со богато културно наследство и разновидна популација што придонесе за диверзификација на економските и културните активности на овој регион. Во овој регион, иако во минатото имаше економски предизвици, евидентно е постепено зголемување на инвестициите и развој на инфраструктурата. Ова го направи регионот да има потенцијал за понатамошно распределување на економскиот развој во иднина.

Во однос на инфраструктурата, регионот е добро поврзан со другите градови во Северна Македонија преку патишта и јавен превоз. Оваа врска го олеснува пристапот до други пазари и услуги, придонесувајќи за развојот на локалниот пазар на претпријатија и заедница.

Со диверзифицирана економија, потенцијал за понатамошен развој, иако најголемиот економски развој во овој регион доаѓа од градежништвото и малите претпријатија кои главно се занимаваат со трговија. Развојот на планинскиот туризам е еден од економските спектри кои веќе почнаа да заземаат насока, и покрај тоа што е во почетна фаза, но тоа што Полошкиот регион има два планински дела во своите преградки кои се икони на земја, имено планините Шар и Кораб.

Општина	Боговиње	Брвеница	Врапчиште	Гостивар	Желино	Јегуновце	Маврово и Ростуше	Теарце	Тетово
Мажи	9 119	5 576	7 764	24 115	6 972	3 754	2 081	7 246	33109
Жени	9 368	5 737	8 307	25 521	7 532	3 719	2 175	7 338	35 240
Вкупно	18 487	11 313	16 071	49 636	14 504	7 473	4 256	14 584	68 349

Табела 1. Вкупен број на луѓе кои живеат во Полошкиот регион

Овие податоци покажуваат и дека во овој регион имаме поголем број на жени и дека тие фаворизираат во однос на вреден и динамичен социјален потенцијал за економски развој. Во овој регион треба да се напомене дека имаме работа со два големи града како што се Тетово и Гостивари. Во овие два града, покрај институциите на локалната самоуправа, среќаваме и други државни институции кои имаат свои центри, како што се Агенцијата за вработување, Управата за јавни приходи (УЈП) и центрите на надлежните министерства. Другите рурални општини и жителите на овие општини се ориентирани кон овие два града за да ги задоволат административните потреби. Тетово се смета за најголем град и во исто време се брои како втор град во Северна Македонија.

Општина	Број на невработени жени
Тетово	9523
Гостивар	5128
Вкупо	14651

Табела 2. Невработени жени во двете центри во Полошкиот Регион (Август 2023) Извор: АВРСМ

Во Полошкиот регион, вработувањето на жените е важно прашање, но има некои предизвици кои го прават сè уште ниско. Овој регион е познат по својот потенцијал во различни економски сектори, но се

уште има потреба од развој и подобрување на полето на вработувањето на жените. Големiot број на невработени жени не е проблем само на руралните средини, ова прашање влијае речиси на секој аспект на нашето општество, вклучително и градовите. И покрај тоа што во големите градови има многу повеќе можности за вработување во споредба со руралните средини, сепак бројот на невработени жени е загрижувачки.

2. БИЗИЈА, ЦЕЛИ И СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ НА СТРАТЕГИЈАТА

Визија на „ Стратегијата за Женско Претприемништво во Полошкиот регион со Акциски план (2023-2027) “ е:

Зајакнато женско претприемништво во Полошки Регион преку зголемени и координирани активности за негов развој со вклучување на различни чинители од Полошки Регион. На овој начин женското претприемништво ќе стане фактор кој во голема мера ќе придонесе кон развојот на претприемничката клима во Полошки Регион како и кон развојот на општинската економија во целина.

Приватниот сектор во полошкиот регион е душата на економијата на земјата и претставува најголем двигател на економијата. Општините во регионот на Полог се катализатори за развој на женското претприемништво и затоа се еден од факторите одговорни за подемот и развојот на локалните економии, особено преку алатки и активности кои поддржуваат и овозможуваат вистинска клима за развој на женското претприемништво. Уште повеќе перипетии има во руралните општини, но тоа не ги повлекува од одговорноста да придонесат кон заложбите за развој на женското претприемништво. Со широк и сеопфатен придонес, претприемачкиот потенцијал на жените добива институционална форма која ја зајакнува улогата на жената во општеството и ја стимулира локалната економија.

Специфичните цели на “ Стратегијата за Женско Претприемништво во Полошкиот регион со Акциски план (2023-2027) “ вклучуваат:

- **Зголемување на претприемачкиот дух помеѓу жените во Полошки Регион со цел зголемување на бројот на претприемачки бизниси основани и менаџирани од жени;**
- **Зголемување на бројот на вработени во компании основани од страна на жени претприемачи со цел намалување на стапката на невработеност помеѓу жените жители на**

Полошки Регион;

- **Подобрена клима, можности и услови за развој на женското претприемништво** во Полошки Регион, како и активно вклучување во спроведувањето на стратегијата на сите активни чинители

Целни групи на „“ **Стратегијата за Женско Претприемништво во Полошкиот регион со Акциски план (2023-2027)** “ “се:

- ❖ Жени претприемачи (тековни и потенцијални)
- ❖ Невработени жени од Полошкиот Регион
- ❖ Микро, мали и средни компании од Полошкиот Регион
- ❖ Организации за поддршка на бизнис секторот (БСО) од Полошкиот Регион
- ❖ Здруженија на граѓани и фондации од Полошкиот Регион

3. ЛИСТА НА ПОТЕНЦИЈАЛНИ ИЗВОРИ НА ПОДДРШКА НА ПРЕТПРИЕМАЧКИ БИЗНИСИ ОД ОБЛАСТА НА СОЦИЈАЛНОТО ПРЕТПРИЕМНИШТВО

Претприемништвото, иако како процес на креирање, развој и управување со нов бизнис или проект, припаѓа на меките и професионални вештини со сите предизвици и предности што ги има, на крајот бара едноставен, но смислен одговор кој има врска со финансиските ресурси. Новите претприемачи не само што треба да излезат од зоната на удобност и да станат дел од зоната на ризик со која треба да се управува, туку таквата можност е условена од нивните финансии. Затоа, насоките за изнаоѓање финансиски средства претставуваат една од елементарните рамки на претприемништвото. Во Полошкиот регион, жените претприемачи честопати не сакаат да пристапат до финансиски ресурси, исто така како резултат на недостигот на информации и насоки од релевантните институции. Затоа, подолу следи списокот на извори на партии кои го поддржуваат претприемништвото врз основа на внатрешни локални институционални политики, во кои се претставени можностите и активностите.

Листа на потенцијални извори на финансирање на основање и/или започнување со работна претприемачки бизниси од областа на женското претприемништво

1.	Македонска банка за поддршка на развојот (МБПР)	ул. Димитрие Чуповски бр. 26, 1000 Скопје Тел / Факс: 02 3115 844 / 02 3239 688 info@mbdp.com.mk www.mbdp.com.mk
2.	Европска Банка за Обнова и Развој (ЕБОР)	ул. Филип Втори Македонски бр. 3, 1000 Скопје Тел / Факс: 02 3297 800 / 02 3231 238 www.ebrd.com
Меѓународни донаторски организации:		
✓	<i>USAID Македонија</i>	ул. Самоилова бр. 21, 1000 Скопје Тел / Факс: 02 3102 000 / 02 3102 499 jrobinson@usaid.gov www.usaid.gov
3.	✓ <i>Швајцарска агенција за развој и соработка (SDC) и Државен секретаријат за економски работи (SECO)</i>	ул. Максим Горки бр. 19, 1000 Скопје Тел / Факс: 02 3103 340 / 02 3103 341 skopje@sdc.net www.eda.admin.ch/macedonia
✓	<i>Програмата за развој на Обединети нации во Република Северна Македонија (UNDP)</i>	ул. Јордан Х.К. Џинот бр. 23, 1000 Скопје Тел / Факс: 02 3249 500 / 02 3249 505 registry.mk@undp.org www.mk.undp.org
✓	<i>Програма за регионален економски развој во Република Северна Македонија (GIZ RED)</i>	ул. Антоние Грубиќ бр. 5, 1000 Скопје Тел / Факс: 02 3103 560 / 02 3103 587 giz-mazedonien@giz.de www.giz.de/en/
4.	ЕУ Фондови	
5.	Национални програми за поддршка на МСП	
	Комерцијалните банки	

6.	✓ НЛБ банка	ул. Мајка Тереза бр. 1, 1000 СкопјеТел / Факс: 02 15 600 / 02 3105 681 info@nlbtb.mk www.nlbtb.com.mk
	✓ Охридска банка А.Д. Скопје	ул. Орце Николов бр. 54, 1000 СкопјеТел / Факс: 2 3167 600 / 02 3117 164 obinfo@ob.com.mk www.ohridskabanka.mk
	✓ Комерцијална банка А.Д. Скопје	ул. Орце Николов бр. 3, П. Фах 563, 1000 СкопјеТел / Факс: 02 3168 168 contact@kb.com.mk www.kb.com.mk
	✓ Стопанска банка А.Д. Скопје	ул. 11 Октомври, 1000 Скопје Тел / Факс: 02 3295 295 / 02 3114 503 sbank@stb.com.mk www.stb.com.mk

4. АКЦИСКИ ПЛАН

за спроведување на “ **Стратегијата за Женско Пре тприемништво во Полошкиот регион** “

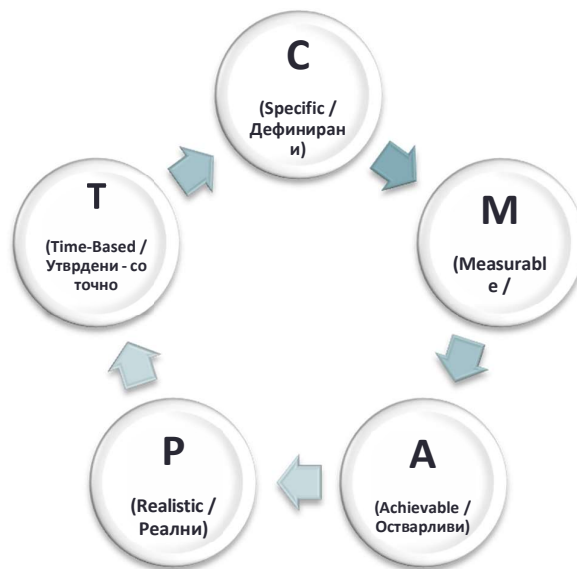
Врз основа на реализацијата на истражувањето, вклучително и алатки како масовно истражување во онлајн формат и директно на терен, како и реализација на фокус групи организирани во Полошкиот регион, ни ги дава водечките точки за креирање на акциониот план за имплементација на “ **Стратегијата за Женско Пре тприемништво во Полошкиот регион** “ и овој акционен план вклучува детален план за:

- поддршка, обуки, тренинг и вмрежување на претприемачките бизниси од Полошки Регион,

бизнис основани /или менаџирани од жени;

- поттикнување на претприемништвото помеѓу жените во Полошкиот Регион и
- поттикнување на иновативноста.

Врз основа на концептот SMART е изграден акциониот план на стратегијата кој вклучува конкретни активности со одреден временски период, финансиски средства, лидери и буџет.

Слика 1. Циклус на концептот SMART

- ✓ Приоритетните мерки кои се дел од овој Акциски план се дефинирани и содржат специфични активности кои придонесуваат кон остварување на соодветната приоритетната мерка, а со тоа и кон остварувањето на “ Стратегијата за Женско Претприемништво во Полошкиот регион ”.
- ✓ Секоја активност во рамките на дефинираните Приоритетни мерки е поврзана со мерливи индикатори кои ќе овозможат увид во успешноста на имплементацијата на секоја активност во рамките на приоритетните мерки.
- ✓ При дефинирањето на приоритетните мерки и активностите во рамки на нив, креаторите на оваа Стратегија и Акциски план посветија посебно внимание на остварливоста на секоја од нив. Дефинираните приоритетни мерки и активности се во согласност со детерминираниите потреби на жените претприемачи (тековни и идни) од Полошки Регион, со среднорочните цели, мерки и

активности, постоечката инфраструктура, финансиските и нефинансиските потенцијали.

- ✓ Дефинираните приоритетни мерки и активности за “ **Стратегијата за Женско Претприемништво во Полошкиот регион** “ се **реални** и дефинирани согласно реалните потреби на жените претприемачи. Приоритетните мерки се во согласност со сите релевантни стратешки документи за Полошкиот Регион, а се реално поставени и согласно капацитетите на човечките и останатите потребни ресурси за нивна имплементација.
- ✓ Секоја поединечна активност во рамките на дефинираните Приоритетни мерки “ **Стратегијата за Женско Претприемништво во Полошкиот регион** “ е поврзана со **точно утврден временски рок** за нејзина имплементација.

Акцискиот план вклучува пет главни Приоритетни мерки, а секоја од овие Приоритетни мерки вклучува активности кои ќе придонесат кон нивно остварување, додека, пак, активностите вклучуваат детален опис на целите, индикатори на успешност, временската рамка за нивно имплементирање, буџетот и изворите на финансирање, чинители и потенцијални ризици по нивната имплементација.

Приоритетни мерки на ‘ Стратегијата за Женско Претприемништво во Полошкиот регион ‘

Приоритетна Мерка 1	Развој на женското претприемништвото во Полошки Регион
Приоритетна Мерка 2	Зголемување на бројот на жени претприемачи преку унапредување на деловното опкружување и бизнис климата во Полошкиот Регион
Приоритетна Мерка 3	Подобрување на конкурентноста и унапредување на капацитетите на женското претприемништво во Полошкиот Регион
Приоритетна Мерка 4	Градење на стратешки партнерства преку поврзување на жените претприемачи од Полошкиот Регион со жени претприемачи од другите региони во Република Северна Македонија
Приоритетна Мерка 5	Стимулирање на иновациите во женското претприемништво во Полошкиот Регион

Во рамките на секоја од приоритетните мерки на ‘Стратегијата за Женско Претприемништво во Полошкиот регион ‘се дефинирани по неколку активности кои треба да се имплементираат во периодот на спроведување на стратегијата.

Приоритетна мерка 1: Развој на женското претприемништвото во Полошкиот Регион

Развојот на женското претприемништво е од огромно значење за целокупниот развој на економијата. Првата приоритетна мерка во рамките на Акцискиот план на ‘Стратегијата за Женско Претприемништво во Полошкиот регион ‘ се однесува токму на поттикнување и развој на женското претприемништво во Полошки Регион преку имплементација на седум активности кои вклучуваат: промоција на женското претприемништво во општината, анализа на неговите карактеристики, изработка и имплементација на комуникациски и маркетинг план за промоција на женското претприемништво и стратегијата. Во рамките на оваа мерка се предвидени и активности за истакнување на најуспешните жени претприемачи во Полошки Регион, имплементација на активности во рамки на Глобалната недела на претприемништво, но и активности како: Креирање на Информативен центар за жени претприемачи и Креирање на Бизнис инкубатор за жени претприемачи во Полошки Регион. Приоритетната мерка 1 од овој акциски план гивклучува следните активности :

Приоритетна Мерка 1: Развој на женското претприемништвото во Полошкиот Регион

- 1.1. Промоција на Женското претприемништво во Полошки Регион
- 1.2. Анализа на карактеристиките на женското претприемништвото во Полошкиот Регион
- 1.3. Креирање на Информативен центар за жени претприемачи
- 1.4. Креирање на Бизнес инкубатор за жени претприемачи во Полошки Регион

Табела 3: Активности во рамки на приоритетна мерка 1

Приоритетна мерка 2: Зголемување на бројот на жени претприемачи преку унапредување на деловното опкружување и бизнис климата во Полошки Регион

Унапредувањето на деловното опкружување е од огромно значење за компаниите насекаде во Светот, па оттаму при креирањето на овој Акциски план беше издвоена посебна приоритетна мерка која ќе придонесе кон унапредување на деловното опкружување и бизнисклимата во Полошки Регион со цел зголемување на бројот на претприемачки бизниси основани и/или менаџирани од жени. Во рамките на оваа втора приоритетна мерка од Стратегијата за женско претприемништво на Полошки Регион со акциски план (2023 - 2027) се вклучени две активности:

Приоритетна Мерка 2: Зголемување на бројот на жени претприемачи преку унапредување на деловното опкружување и бизнис климата во Полошки Регион

- 2.1. Анализа на деловното опкружување и бизнис климата во Полошки Регион
- 2.2. Спроведување на сеопфатна анализа за трошоци за водење бизнис во Полошкиот Регион

Табела 4: Активности во рамки на приоритетна мерка 2

Приоритетна мерка 3: Подобрување на конкурентноста и унапредување на капацитетите на женското претприемништво во Полошки Регион

На жените претприемачи од Полошки Регион им е потребна поддршка во нивното секојдневно работење со цел да ги унапредат своите капацитети и да станат поконкурентни на пазарите на кои настапуваат нивните компании. Оттаму, при изготвувањето на оваа стратегија, во рамките на акцискиот план за имплементација на Стратегијата на женско претприемништво на Полошки Регион посебен дел е посветен на Подобрување на конкурентноста и унапредување на капацитетите на женското претприемништво во Полошки Регион. Во рамките на оваа приоритетна мерка се сместени активности за менторирање на жените претприемачи, нивно стимулирање кон примена на меѓународни стандарди за квалитет во компаниите, нивно информирање за можностите за пристап до повисоки форми на финансирање на развојот на компаниите. Во оваа приоритетна мерка се сместени и активности кои ќе ги поттикнуваат жените претприемачи да аплицираат и користат средства од ЕУ програмите, да користат нови облици на финансирање на деловни потфати и сл. Деталниот приказ на предвидените активности во рамки на третата приоритетна мерка е даден во следната табела:

Приоритетна Мерка 3: Подобрување на конкурентноста и унапредување на капацитетите на женското претприемништво во Полошки Регион

- 3.1. Менторство за жените претприемачи
- 3.2. Зголемена примена на меѓународни стандарди за квалитет во компаниите основани и/или менаџирани од жени од Полошки Регион
- 3.3. Зголемен пристап до повисоки форми на финансирање на развојот на компаниите основани и/или менаџирани од жени од Полошки Регион
- 3.4. Поттикнување и поддршка за аплицирање и користење на средства од ЕУ програмите и други програми и финансиски инструменти од страна на жени претприемачи
- 3.5. Дефинирањена потребите на компаниите основани и/или менаџирани од жени за стручни профили
- 3.6. Доквалификација на работната сила согласно потребите на пазарот на трудот во Полошки Регион
- 3.7. Воведување на Програми за промовирање на нови облици на финансирање на деловни потфати (Crowdfunding, франшизинг, факторинг)

Приоритетна мерка 4: Градење на стратешки партнерства преку поврзување на жените претприемачи од Полошки Регион со други жени претприемачи

Следната приоритетна мерка посветува внимание на градењето на стратешки партнерства со цел поврзување на жените претприемачи од Полошки Регион со други жени претприемачи. Предвидените активности во рамки на оваа приоритетна мерка вклучуваат вмрежување на компаниите менаџирани од жени претприемачи од регионот со компании од други општини или региони во државата, но и со компании од другите Балкански и Европски земји. Во рамки на оваа приоритетна мерка се планира и создавање на електронска дата база на компании од Полошкиот регион основани и менаџирани од жени. Деталниот приказ на предвидените активности во рамки на третата приоритетна мерка: Градење на стратешки партнерства преку поврзување на жените претприемачи од Полошки Регион со други жени претприемачи е даден во следната табела:

Приоритетна Мерка 4: Градење на стратешки партнерства преку поврзување на жените претприемачи од Полошки Регион со други жени претприемачи

4.1.	Вмрежување на компаниите менаџирани од жени претприемачи од Полошки Регион со компании од другите региони во Република Северна Македонија
4.2.	Вмрежување на компаниите менаџирани од жени претприемачи од Полошки Регион со жени претприемачи од другите Балкански земји и земјите од ЕУ
4.3.	Создавање на дата база на компании основани и/или менаџирани од жени од Полошки Регион

Табела 6: Активности во рамки на Приоритетна мерка 4

Приоритетна мерка 5: Стимулирање на иновациите во женското претприемништво во Полошки Регион

Следната приоритетна мерка дава важност на иновациите во женското претприемништво кои секако се неопходни за економски развој, не само на компаниите туку и на самата Полошки Регион. Оваа приоритетна мерка содржи активности кои предвидуваат поврзување на компаниите основани и/или менаџирани од жени од Полошки Регион со иновативни компании од Балканот и земјите од Европската Унија. Приоритетната мерка број 5 во себе ги содржи следните активности:

Приоритетна Мерка 5: Стимулирање на иновациите во женското претприемништво во Полошки Регион

- 5.1. Изработка на Стратегија за Иновациска активност на жените претприемачи од Полошки Регион
- 5.2. Б2Б средби помеѓу Иновативни компании менаџирани од жени од Полошкиот Регион и Иновативни компании од Балканот и земјите од ЕУ

Табела 7: Активности во рамки на Приоритетна мерка

This publication was produced with the financial support of the European Union. Its contents are the sole responsibility of its authors and do not necessarily reflect the views of the European Union.

